

Beslissing nr. 041/2025

Betreft:

Aanvraag die uitgaat van het Departement Zorg om gemachtigd te worden om toegang te hebben bepaalde informatiegegevens van het Rijksregister in het kader van de bevolkingsonderzoeken naar kanker

DE MINISTER VAN VEILIGHEID EN BINNENLANDSE ZAKEN, BELAST MET BELIRIS,

Gelet op de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen,

Gelet op de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten,

Gelet op het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid,

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie,

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 betreffende de subsidiëring en erkenning van partnerorganisaties en organisaties met terreinwerking via een beheersovereenkomst,

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming),

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens,

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2023 over het Departement Zorg,

Gelet op het decreet van 18 juli 2025 tot wijziging van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid, wat betreft de meldingsplicht en het bron- en contactonderzoek voor infectieziekten, het immunisatiebeleid en de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de bevolkingsonderzoeken en initiatieven met betrekking tot leefstijlfactoren,

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 5 september 2025 tot bepaling van de criteria voor de deelname aan en de uitsluiting van de bevolkingsonderzoeken naar kanker,

Beslist op 21/11/2025

1. Algemeen Luik

De aanvraag wordt ingediend door het Departement Zorg, hierna de « Verzoeker » genoemd, om gemachtigd te worden om toegang te hebben tot de informatiegegevens van het Rijksregister, in het kader van de bevolkingsonderzoeken naar kanker.

De Verzoeker heeft de contactgegevens van de aangewezen DPO en van de verantwoordelijke voor de verwerking van de gegevens meegedeeld.

2. Specifiek Luik

2.1 Type aanvraag

Het verzoek betreft een nieuwe aanvraag en is geen uitbreiding of wijziging van een eerder toegekende machtiging. Er werden in het verleden reeds bevolkingsonderzoeken uitgevoerd op basis van beraadslagingen van het Sectoraal Comité van het Rijksregister, maar omdat er inmiddels een nieuwe rechtsgrond bestaat, wordt deze aanvraag behandeld als een nieuwe aanvraag.

De Verzoeker wenst het Rijksregisternummer te gebruiken en gemachtigd te worden om toegang te hebben tot de informatiegegevens bedoeld in:

- artikel 3, eerste lid:
 - o 1° (naam en voornamen),
 - o 2° (geboortedatum),
 - o 3° (geslacht),
 - o 5° (hoofdverblijfplaats),
 - o 6° (datum van overlijden),

van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen;

- artikel 1, 11° (identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen), van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 tot vaststelling van de informatie die opgenomen wordt in de bevolkingsregisters en in het vreemdelingenregister.

2.2 Ratione Personae (Artikel 5 Wet 1983)

De Verzoeker vraagt de machtiging om toegang te hebben tot de gegevens van het Rijksregister op basis van artikel 5, eerste lid, 1°, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen (dat de Belgische openbare overheden machtigt om toegang te hebben tot de informatiegegevens die zij gemachtigd zijn te kennen uit hoofde van een wet, een decreet of een ordonnantie).

Specifiek met betrekking tot de finaliteit van deze machtiging kan de wettelijke basis worden gevonden in het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid, verder uitgevoerd door het besluit van de Vlaamse Regering van 5 september 2025 tot bepaling van de criteria voor de deelname aan en de uitsluiting van de bevolkingsonderzoeken naar kanker.

Artikel 68/1, §11 van voornoemd decreet van 21 november 2003, bepaalt dat, de administratie de verwerkingsverantwoordelijke is, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van dit artikel.

De administratie wordt in artikel 2, 1° van voornoemd decreet van 21 november 2003, gedefinieerd als de administratie van de diensten van de Vlaamse regering, bevoegd voor de gezondheidszorg. Op basis van artikel 23 van besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie, is het Departement Zorg onderdeel van het Vlaams ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, dat opgericht is voor het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Conform artikel 8 van datzelfde besluit omvat dat beleidsdomein het beleidsveld gezondheids- en woonzorg, met daaronder de bevoegdheid voor het “gezondheidsbeleid, vermeld in artikel 5, § 1, I, eerste lid, 1°, 6°, 7° en 8°, van de bijzondere wet”. Op basis van artikel 4, §1, eerste lid, 2°, a), van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2023 over het Departement Zorg, is het Departement Zorg belast met “de taken van beleid rond de persoonsgebonden aangelegenheden op het vlak van het gezondheidsbeleid, vermeld in artikel 5, §1, I, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen”.

2.3 Categorieën van betrokkenen

De Verzoeker vraagt de gegevens van elke persoon die deel uitmaakt van de volledige doelgroep, elke persoon die binnen een jaar deel uit zal maken van de volledige doelgroep, elke deelnemer, elke doorverwijzende arts, elke aangewezen arts en elke GMD-houdende arts (zie artikel 68/1, §2, §5, eerste lid, 5° en §6, 8° van voornoemd decreet van 21 november 2003).

2.4 Algemene beschrijving - Doeleinden

2.4.1 Context van de aanvraag

De aanvraag kadert binnen de Vlaamse bevolkingsonderzoeken naar kanker, meer bepaald baarmoederhalskanker, borstkanker en dikkedarmkanker. Deze bevolkingsonderzoeken richten zich met het oog op efficiëntie telkens op een bepaalde doelgroep, afgebakend op basis van leeftijd en geslacht. Personen uit de volledige doelgroep kunnen deelnemen aan en worden uitgenodigd voor het betreffende bevolkingsonderzoek als zij op dat moment niet onder bepaalde uitsluitingsgronden vallen. De personen uit de doelgroep die niet uitgesloten zijn, worden volgens een bepaalde frequentie uitgenodigd voor een screening. Tot op heden werden deze bevolkingsonderzoeken uitgevoerd op basis van volgende machtigingen verleend door het Sectoraal Comité van het Rijksregister:

- Beraadslaging RR nr. 005/2005 van 14 maart 2005
- Beraadslaging RR nr. 77/2012 van 26 september 2012
- Beraadslaging RR nr. 64/2013 van 11 september 2013.

Deze beraadslagingen zullen bijgevolg worden vervangen door de huidige machtiging.

De huidige machtiging wordt door de Verzoeker gevraagd met het oog op de uitvoering en de evaluatie van de bevolkingsonderzoeken naar kanker (zie artikel 68/1, §2, eerste lid van voornoemd decreet van 21 november 2003), in het bijzonder:

1. de selectie en uitnodiging van personen voor deelname aan een bevolkingsonderzoek naar kanker (zie artikel 68/1, §3, eerste lid van voornoemd decreet van 21 november 2003);
2. de uitvoering van de screening van de deelnemer en de interpretatie van het resultaat van de screening (zie artikel 68/1, §4, eerste lid van voornoemd decreet van 21 november 2003);

3. de mededeling van de screeningsresultaten aan de deelnemer en aan de GMD-houdende arts, de aangewezen arts of de doorverwijzende arts (zie artikel 68/1, §5, eerste lid van voornoemd decreet van 21 november 2003);
4. het bewaken van de correcte opvolging na een afwijkend screeningsresultaat (zie artikel 68/1, §6, eerste lid van voornoemd decreet van 21 november 2003);
5. de monitoring en evaluatie van de bevolkingsonderzoeken naar kanker (zie artikel 68/1, §7, eerste lid van voornoemd decreet van 21 november 2003);

Bovendien kunnen de gegevens verder worden verwerkt voor wetenschappelijke doeleinden na anonimisering of ten minste na pseudonimisering van de gegevens als anonimisering niet toelaat om het wetenschappelijke doeleinde te bereiken op basis van artikel 68/1, §8, eerste lid van voornoemd decreet van 21 november 2003.

Voor al deze doeleinden wordt in artikel 68/1 van voornoemd decreet van 21 november 2003, de verwerking voorzien van de informatiegegevens waarvoor de toegang tot het Rijksregister wordt gevraagd.

2.4.2 Technische en organisatorische veiligheidsmaatregelen.

De Verzoeker heeft de contactgegevens van de aangewezen DPO meegedeeld.

Uit de door de Verzoeker verstrekte documenten blijkt dat hij een veiligheidsbeleid heeft en dit ook op het terrein uitvoert.

De beschrijving van de maatregelen die zijn genomen om de veiligheid, de integriteit en het vertrouwelijk karakter van de gegevens te waarborgen, kan als voldoende en bevredigend worden beschouwd.

In dit verband worden de Verzoeker eraan herinnerd dat hij als verwerkingsverantwoordelijke instaan voor het nemen van passende veiligheidsmaatregelen om de persoonsgegevens, waaronder die uit het Rijksregister, te beschermen.

2.5 Categorieën van gegevens

2.5.1 De naam en de voornamen

De toegang tot de gegevens met betrekking tot de naam en de voornamen wordt gevraagd om de betrokken personen te kunnen identificeren. Aangezien deze gegevens duidelijk basisinlichtingen zijn die de identificatie van een persoon mogelijk maken, is de toegang gerechtvaardigd.

De verwerking van dit informatiegegeven wordt in artikel 68/1 van voornoemd decreet van 21 november 2003 voorzien:

- voor doeleinde 1 van de personen uit de volledige doelgroep, de personen die binnen een jaar deel uit zullen maken van de volledige doelgroep, de GMD-houdende arts en de doorverwijzende arts of de aangewezen arts;
- voor doeleinde 2, van de deelnemers;
- voor doeleinde 3, van de deelnemers en van de doorverwijzende arts, de aangewezen arts of de GMD-houdende arts;
- voor doeleinde 4, van de deelnemers.

2.5.2 De geboortedatum

De geboortedatum worden gevraagd met om te bepalen of personen binnen de volledige doelgroep van het betreffende bevolkingsonderzoek naar kanker vallen. De doelgroepselectie op basis van leeftijd is volgens de artikelen 2, eerste lid, 4, eerste lid en 6, eerste lid van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 september 2025 tot bepaling van de criteria voor de deelname aan en de uitsluiting van de bevolkingsonderzoeken naar kanker:

- Borstkanker: 50-69 jaar
- Baarmoederhalskanker: 25-64 jaar
- Dikkedarmkanker: 50-74 jaar

Om de doelgroep tijdig te kunnen samenstellen worden ook de gegevens opgevraagd van de personen die vanaf volgende kalenderjaar in de doelgroepen terecht zullen komen.

De verwerking van dit informatiegegeven wordt in artikel 68/1 van voornoemd decreet van 21 november 2003 voorzien:

- voor doeleinde 1 van de personen uit de volledige doelgroep, de personen die binnen een jaar deel uit zullen maken van de volledige doelgroep;
- voor doeleinde 2, van de deelnemers;
- voor doeleinde 5, van de personen uit de volledige doelgroep.

2.5.3 Het geslacht

Het geslacht is een noodzakelijk gegeven om te bepalen of personen behoren tot de doelgroep van een bevolkingsonderzoek. Voor borstkanker en baarmoederhalskanker nemen immers alleen vrouwen deel en is de identificatie op basis van geslacht aldus noodzakelijk.

De verwerking van dit informatiegegeven wordt in artikel 68/1 van voornoemd decreet van 21 november 2003 voorzien:

- voor doeleinde 1 van de personen uit de volledige doelgroep, de personen die binnen een jaar deel uit zullen maken van de volledige doelgroep;
- voor doeleinde 2, van de deelnemers;
- voor doeleinde 5, van de personen uit de volledige doelgroep.

2.5.4 De hoofdverblijfplaats

De toegang tot het gegeven betreffende de hoofdverblijfplaats wordt gevraagd om personen die in aanmerking komen om deel te nemen aan een bevolkingsonderzoek per brief te kunnen uitnodigen. De personen dienen namelijk woonachtig te zijn in het Nederlandse taalgebied om in aanmerking te kunnen komen voor uitnodiging aan het bevolkingsonderzoek. Daarnaast is hoofdverblijfplaats nodig om een screeningscentrum in de buurt te kunnen selecteren, om het resultaat mee te delen aan personen die hebben deelgenomen aan de screening en tenslotte om een herinnering te kunnen sturen indien een deelnemer na een positief resultaat nog geen opvolgingsonderzoek heeft laten afnemen.

De verwerking van dit informatiegegeven wordt in artikel 68/1 van voornoemd decreet van 21 november 2003 voorzien:

- voor doeleinde 1 van de personen uit de volledige doelgroep, de personen die binnen een jaar deel uit zullen maken van de volledige doelgroep, de GMD-houdende arts en de doorverwijzende arts of de aangewezen arts;
- voor doeleinde 2, van de deelnemers;
- voor doeleinde 3, van de deelnemers en van de doorverwijzende arts, de aangewezen arts of de GMD-houdende arts;
- voor doeleinde 4, van de deelnemers, van de persoon die de screening uitvoert en van de GMD-houdende arts;
- voor doeleinde 5 van de volledige doelgroep.

2.5.5 De datum van overlijden

De Verzoeker vraagt toegang tot de datum van overlijden om te vermijden dat een uitnodiging of resultaatsmededeling wordt verstuurd naar een persoon die al overleden is.

De verwerking van dit informatiegegeven wordt in artikel 68/1 van voornoemd decreet van 21 november 2003 voorzien:

- voor doeleinde 1 van de personen uit de volledige doelgroep, de personen die binnen een jaar deel uit zullen maken van de volledige doelgroep;
- voor doeleinde 2, van de deelnemers;
- voor doeleinde 3, van de deelnemers.

2.5.6 Het Rijksregisternummer

De toegang tot en het gebruik van het Rijksregisternummer worden gevraagd voor de unieke identificatie van de desbetreffende personen.

Gezien het onbetwistbaar belang van de correcte identificatie van deze personen in het kader van de doeleinden van deze machtiging is het gebruik van het Rijksregisternummer gerechtvaardigd omdat het Rijksregisternummer als enig informatiegegeven een ondubbelzinnige identificatie mogelijk maakt. Het Rijksregisternummer zal gebruikt worden om correcte selectie- en uitsluitingslijsten op te maken en om gegevens uit te wisselen met derden.

Het gebruik wordt echter al voorzien in 68/1 van voornoemd decreet van 21 november 2003. In deze context bepaalt artikel 8, §1, derde lid, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, dat geen machtiging vereist is om het Rijksregisternummer te gebruiken wanneer dit gebruik uitdrukkelijk voorzien is door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie.

De verwerking van dit informatiegegeven wordt in artikel 68/1 van voornoemd decreet van 21 november 2003 voorzien:

- voor doeleinde 1 van de personen uit de volledige doelgroep en de personen die binnen een jaar deel uit zullen maken van de volledige doelgroep;
- voor doeleinde 2, van de deelnemers;
- voor doeleinde 3, van de deelnemers;
- voor doeleinde 4, van de deelnemers;
- voor doeleinde 5, van de personen uit de volledige doelgroep.

2.6 Frequentie

De gegevens zullen op permanente worden geraadpleegd, aangezien de Verzoeker zijn bevoegdheden die het onderwerp uitmaken van deze machtiging voortdurend uitoefenen. De Verzoeker verduidelijkt bovendien dat de uitnodigingen voor screening gefaseerd worden uitgestuurd naar de doelgroep. Om een zo hoog mogelijke dekking te hebben, is het daarbij cruciaal om over de meest actuele contactinformatie te beschikken op het moment dat de uitnodiging, resultaatsbrief of opvolging van een afwijkend resultaat verstuurd wordt. Een permanente toegang is om deze reden gerechtvaardigd.

2.7 Gemachtigde personen

De Verzoeker geeft aan dat de toegang tot de gegevens beperkt is tot het personeel dat belast is met de taken die het onderwerp uitmaken van deze machtiging, maar dat eveneens verschillende verwerkers worden aangesteld. In deze context moet worden benadrukt dat de Verzoeker en de verwerkers de verantwoordelijkheid hebben om de voorschriften van de AVG, met name artikel 28, na te leven.

De Verzoeker moet een lijst opstellen van personen die toegang hebben tot het Rijksregister en het Rijksregisternummer gebruiken. Die lijst zal voortdurend worden bijgewerkt en ter beschikking gesteld worden van de Gegevensbeschermingsautoriteit en van de dienst van de Algemene Directie Identiteit en Burgerzaken van de FOD Binnenlandse Zaken die verantwoordelijk is voor het analyseren van de aanvragen voor toegang tot de gegevens van het Rijksregister.

De personen op deze lijst moeten bovendien een verklaring ondertekenen waarin zij zich ertoe verbinden de veiligheid en het vertrouwelijke karakter van de informatiegegevens die ze kunnen raadplegen, te waarborgen.

2.8 Mededeling aan derden

Op basis van artikel 68/1, §9 van voornoemd decreet van 21 november 2003, kunnen de gegevens doorgegeven worden aan:

- 1° de Stichting Kankerregister als opgericht bij artikel 138 van de Gecoördineerd wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen;
- 2° de deelnemer;
- 3° de GMD-houdende arts, de aangewezen arts en de doorverwijzende arts.

2.9 Duur van de machtiging

Aangezien de wettelijke opdrachten van de Verzoeker niet beperkt zijn in de tijd, wordt de machtiging gevraagd voor onbepaalde duur. Met het oog op de maatregelen die door de AVG worden opgelegd, kan er evenwel geen machtiging voor onbepaalde duur verleend worden. De relevantie van de verleende machtiging moet immers op termijn worden herzien. Een nieuwe analyse van de relevantie en van de evenredigheid van de machtiging binnen 10 jaar lijkt redelijk.

Als er zich een wijziging in de regelgeving, doeleinden of organisatie van de informatieveiligheid voordoet die gevolgen kan hebben voor de veiligheid van de gegevens, dan is het de verantwoordelijkheid van de Verzoeker om dit te melden aan de bevoegde autoriteit, die de verleende machtiging bijgevolg zal herzien.

De machtiging zal echter pas op 15 januari 2026 in werking treden aangezien, op basis van artikel 9 van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 september 2025 tot bepaling van de criteria voor de deelname aan en de uitsluiting van de bevolkingsonderzoeken naar kanker, dit de datum van inwerkingtreding is van artikel van het decreet van 18 juli 2025 tot wijziging van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid, wat betreft de meldingsplicht en het bron- en contactonderzoek voor infectieziekten, het immunisatiebeleid en de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de bevolkingsonderzoeken en initiatieven met betrekking tot leefstijlfactoren.

2.10 Wijzigingen

Er wordt gevraagd of de wijzigingen die aan de informatiegegevens worden aangebracht, automatisch kunnen worden meegedeeld, zodat de Verzoeker altijd over de meest recente gegevens kan beschikken.

Daartoe doet de Verzoeker een beroep op de diensten van het eHealthplatform. De Verzoeker en de dienstenintegrator moeten zich houden aan dat wat door de bepalingen van de AVG, met name artikel 28, voorgeschreven wordt.

- ⇒ De mededeling van de wijzigingen die aan deze gegevens worden aangebracht, kan in verhouding tot de nagestreefde doeleinden worden beschouwd als adequaat, relevant en beperkt. Hiervoor zal de Verzoeker gebruik maken van een referentierepertorium.

2.11 Bewaartermijn

Volgens artikel 68/1, §10 van voornoemd decreet van 21 november 2003, worden de persoonsgegevens van personen die deel uitmaken van de volledige doelgroep en van personen die binnen een jaar deel uit zullen maken van de volledige doelgroep, maar die niet hebben deelgenomen aan de bevolkingsonderzoeken naar kanker, maximaal bewaard tot tien jaar nadat ze niet langer deel uitmaken van de volledige doelgroep. De persoonsgegevens van de deelnemers en de GMD-houdende arts, de doorverwijzende arts en de aangewezen arts van de deelnemer, worden daarentegen bewaard tot dertig jaar na de laatste deelname aan het bevolkingsonderzoek naar kanker en minstens tot tien jaar nadat ze niet langer deel uitmaken van de volledige doelgroep.

2.12 Gegevensstroom

De gegevensstroom wordt duidelijk beschreven in de aanvraag die de Verzoeker heeft ingediend.

3. Beslissing

De Minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, belast met Beliris,

Machtigt de Verzoeker om, voor de uitvoering van de voormelde doeleinden en onder de voormelde voorwaarden, toegang te krijgen tot de informatiegegevens bedoeld in:

- artikel 3, eerste lid:
 - o 1° (naam en voornamen),
 - o 2° (geboortedatum),
 - o 3° (geslacht),
 - o 5° (hoofdverblijfplaats),
 - o 6° (datum van overlijden),

van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen;

- artikel 1, 11° (identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen), van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 tot vaststelling van de informatie die opgenomen wordt in de bevolkingsregisters en in het vreemdelingenregister.

Beslist dat de Verzoeker wordt gemachtigd om de aan deze gegevens aangebrachte mutaties te ontvangen; daartoe stuurt hij de lijst van actieve dossiers door naar de diensten van het Rijksregister of zal men gebruik kunnen maken van een referentielijst die hen ter beschikking wordt gesteld door een dienstenintegrator.

Herinnert de Verzoeker eraan dat het enerzijds als verwerkingsverantwoordelijke zijn verantwoordelijkheid is om adequate veiligheidsmaatregelen te nemen om de persoonsgegevens, met inbegrip van die van het Rijksregister, te beschermen, en dat het anderzijds aan hem toebehoort om, overeenkomstig artikel 17 van de voormelde wet van 8 augustus 1983, de nodige maatregelen te treffen om de uitgevoerde raadplegingen te verantwoorden, en dat daartoe een raadplegingsregister moet worden bijgehouden, dat gecertificeerd moet zijn, dat gedurende ten minste tien jaar na de datum van de raadpleging moet worden bewaard en dat ter beschikking moet staan van de Gegevensbeschermingsautoriteit.

Beslist dat deze machtiging volgende machtigingen verleend door het Sectoraal Comité van het Rijksregister, vervangt:

- Beraadslaging RR nr. 005/2005 van 14 maart 2005
- Beraadslaging RR nr. 77/2012 van 26 september 2012
- Beraadslaging RR nr. 64/2013 van 11 september 2013.

Beslist dat deze machtiging verleend wordt voor een duur van 10 jaar vanaf 15 januari 2026.

Bernard QUINTIN,

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, sweeping oval shape that encloses a stylized, vertical, wavy line.

Minister van Veiligheid en
Binnenlandse Zaken, belast met
Beliris.